

1. Khái niệm

Nhiễm trùng ngoại khoa được định nghĩa là tình trạng nhiễm trùng tại vùng mô hay các vật thể sống, có thể phải giải quyết bằng các biện pháp ngoại khoa. Nhiễm trùng ngoại khoa là nguyên nhân đứng hàng thứ hai trong các nguyên nhân nhiễm trùng thường gặp nhất ở BN hậu phẫu (nhiễm trùng vết mổ, nhiễm trùng ngoại khoa, nhiễm trùng đường hô hấp dưới).

Nhiễm trùng ngoại khoa được phân thành 3 loại:

- Nhiễm trùng vết mổ nông (nhiễm trùng da và mô dưới da)
- Nhiễm trùng vết mổ sâu (nhiễm trùng ổ bụng, cơ)
- Nhiễm trùng các khoang và tạng (thí dụ viêm phúc mạc, mũ màng phổi, viêm trung thất...).

STT	Loại kháng sinh	Đặc tính
1	Penicillin	Thường được kết hợp với các chất ức chế beta-lactamase, acid clavulanic, sulbactam, tazobactam để tăng phổ kháng khuẩn (vi khuẩn gram âm, staphylococcus nhạy với methicillin, các vi khuẩn yếm khí, vi khuẩn hiếu khí sản xuất được beta-lactamase...).
2	Cephalosporin	Cephalosporin thế hệ thứ nhất: tác dụng mạnh với staphylococcus nhạy với methicillin, streptococci. Ít tác dụng với enterococci và các vi khuẩn gram âm. Cephalosporin thế hệ thứ hai: mở rộng tác dụng đối với các vi khuẩn gram âm nhưng vẫn yếu đối với trực khuẩn gram âm. Cephalosporin thế hệ thứ ba: tác dụng mạnh với trực khuẩn gram âm nhưng ít tác dụng đối với staphylococci và streptococci. Tác dụng yếu đối với vi khuẩn yếm khí.
3	Monobactam	Aztreonam là kháng sinh duy nhất thuộc nhóm này. Có thể sử dụng an toàn đối với BN dị ứng với penicillin hay cephalosporin.
4	Carbapenem	Có phổ kháng khuẩn mạnh, đặc biệt đối với tất cả các cầu trùng gram dương (trừ staphylococcus kháng methicillin). Tác dụng trung bình đối với enterococci.
5	Quinolone	Fluoroquinolone có tác dụng mạnh với các trực khuẩn gram âm, có độ khuếch tán vào mô tốt (đường uống và tiêm).
6	Aminoglycoside	Aminoglycoside được chỉ định trong các trường hợp nhiễm trùng gram âm nặng. Thuốc không có tác dụng đối với vi khuẩn yếm khí. Nguy cơ đáng ngại nhất là độc tính trên thận và tổn thương dây thần kinh thính giác.
7	Metronidazole	Metronidazole có tác dụng mạnh với tất cả các vi khuẩn yếm khí nhưng không có tác dụng đối với các vi khuẩn gram âm và gram dương khác.